

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 24/2021
27.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића, Мирољуба Томића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Дубравке Штрбац, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене Дубравке Штрбац - адвоката Илије Поповића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 17.05.2021. године и Кв-По1 268/21 од 11.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 27. октобра 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Дубравке Штрбац - адвоката Илије Поповића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 17.05.2021. године и Кв-По1 268/21 од 11.06.2021. године у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку и из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ.**

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 17.05.2021. године, остављено је на снази решење Вишег суда у Београду, Посебно одељење Пои-По1 10/11 од 11.03.2011. године, последњи пут контролисано и остављено на снази решењем истог суда Пои-По1 10/11 од 15.05.2020. године, којом је од окривљене Дубравке Штрбац привремено одузета имовина за коју постоји основана сумња да је проистекла из кривичног дела које јој се ставља на терет, и то право коришћења на земљишту које се налази на катастарској парцели број ... - виноград ..., површине 8 ари и земљишту на катастарској парцели број ... - њива ..., површине 19 ари и 46 м2, уписаних у ЗКУЛ ... КО ...

Истовремено је одређено да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине, с тим да је до

подношења захтева за трајно одузимање имовине суд дужан да најмање једном годишње преиспита одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела, те да ће привремено одузетом имовином управљати Дирекција за управљање одузетом имовином.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал ПОИ-По1 10/11, Кв-По1 268/21 од 11.06.2021. године одбијена је као неоснована жалба окривљене Дубравке Штрбац изјављена против решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 17.05.2021. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене Дубравке Штрбац - адвокат Илија Поповић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 438. став 1. тачка 4) и члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. став 2. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев као основан и преиначи побијана решења „у смислу непостојања услова за њихово доношење, а све у складу са одредбама сада важећег Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“ број 94/2016)“.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 4) и 10) ЗКП, док у осталом делу нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљене Дубравке Штрбац - адвокат Илија Поповић у захтеву за заштиту законитости наводи да је решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 29.03.2017. године, које је постало правноснажно 18.04.2017. године утврђено да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до 29.03.2018. године и да стога сва каснија продужења ове мере од стране првостепеног и другостепеног нису била могућа, а због чега је према ставу браниоца побијаним решењима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер је „ствар већ правноснажно пресуђена“ као и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 4. став 1. и 2. ЗКП, јер је у конкретном случају измењена правноснажна одлука на штету окривљене Дубравке Штрбац.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, обавеза преиспитивања оправданости даљег трајања правноснажно изречене мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, односно у конкретном случају преиспитивање оправданости даљег трајања ове мере, која је према окривљеној изречена правноснажним решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 11.03.2011. године (које је контролисано и остављено на снази решењем истог суда Пои-По1 10/11 од 15.05.2020. године), предвиђена је одредбом члана 34. став 3. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“ број 94/2016) којом је прописано да суд до подношења захтева за трајно одузимање имовине најмање једном годишње, по службеној дужности, преиспитује одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Стога је суд у конкретном случају био у обавези да у року од годину дана од претходног преиспитивања оправданости даљег трајања правноснажно изречене мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, по решењу Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 15.05.2020. године, поново исту преиспита, а што је правилно и учинио дана 17.05.2021. године побијаним првостепеним решењем.

При томе, време правноснажности решења Вишег суда у Београду, Посебно одељења за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 29.03.2017. године, (које је престало правноснажно 18.07.2017. године) није ни од каквог утицаја на законитост побијаних правноснажних решења.

Неосновани су и наводи истакнути у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до 29.03.2018. године. Ово стога што се у поступку преиспитивања оправданости даљег трајања мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела не одлучује поново о правноснажно изреченој мери, већ се зависно од појаве нових околности, након правноснажно окончаног поступка привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, утврђује да ли је даље трајање мера оправдано или није, или се и блажом мером може обезбедити трајно одузимање такве имовине.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је предмет одлучивања у побијаним правноснажним решењима било преиспитивање по службеној дужности оправданости даљег трајања претходно правноснажно изречене мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, конкретно преиспитивање оправданости даљег трајања ове мере изречене правноснажним решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 10/11 од 11.03.2011. године, које је последњи пут контролисано и остављено на снази решењем истог суда Пои –По1 бр.10/11 од 15.05.2020. године, те да приликом тог преиспитивања, суд није овлашћен да испитује основаност и законитост правноснажне одлуке којом је та имовина претходно правноснажно привремено одузета, већ само одлучује о томе да ли и даље постоје околности утврђене том правноснажном одлуком које оправдавају њено даље трајање, или су се појавиле околности које указују да даља примена наведене мере није оправдана и да је треба укинути (члан 35. став 1. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела) или да су се појавиле околности које указују да се и блажом мером може обезбедити трајно одузимање имовине, у ком случају се мера привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела замењује мером забране располагања таквом имовином (члан 35. став 2. наведеног закона), то су

неосновани наводи захтева да привремено одузимање имовине у конкретном случају може трајати најдуже од 29.03.2018. године и да сва каснија продужења ове мере нису била могућа, као ни наводи којима се указује да су правноснажна решења донета уз битну повреду поступка „јер је ствар већ правноснажно пресуђена“.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Дубравке Штрбац - адвоката Илије Поповића, у делу у којем указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и тачка 10) ЗКП, одбијен је као неоснован.

Несновани су и наводи истог захтева којима се указује да је побијаним решењима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, а која се према наводима захтева огледа у томе што „формирано предубеђење судије који је у више наврата одлучивао о привременом одузимању имовине и продужавању те мере ... представља околност која нарушава претпоставку непристрасности судије“, из којих разлога су биле испуњене претпоставке да исти судија не може одлучивати и у кривичном поступку, у погледу постојања доказаности извршења кривичног дела, и у погледу одузимања имовине проистекле из кривичног дела, и пре подизања оптужнице, а и у даљем току поступка.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела прописано је да, када постоји вероватноћа да би касније одузимање имовине проистекле из кривичног дела било отежано или онемогућено – јавни тужилац подноси захтев за привремено одузимање имовине, а ставом 4. истог члана прописано је да о захтеву из става 1, у зависности од фазе поступка, одлучује судија за претходни поступак, односно председник већа пред којим се одржава главни претрес.

Како је цитираном законском одредбом јасно наведено да о захтеву за привремено одузимање имовине, зависно од фазе поступка, одлучује судија за претходни поступак, односно председник већа пред којим се одржава главни претрес, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да исти судија не може одлучивати и у кривичном поступку и у поступку одузимање имовине проистекле из кривичног дела, и да ова околност доводи у сумњу непристрасност поступајућег судије, те да су побијана решења донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

У образложењу захтева, бранилац окривљене Дубравке Штрбац указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. став 2. КЗ, међутим како не наводи на који начин је побијаним решењима учињена повреда кривичног закона по питању да ли је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, имајући у виду да Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује у оквиру разлога (члан 485. став 1), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то по оцени овога суда захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у овом делу нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, који прописује да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП). Стога

је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Дубравке Штрбац - адвоката Илије Поповића у овом делу одбачен јер нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић